

Område: Nyt OUH
Afdeling: Nyt OUH
Journal nr.: 09/7062
Dato: 16. juli 2009

Udarbejdet af: Malene Bladt Rasmussen
E-mail: malene.bladt.rasmussen@regionsyddanmark.dk
Telefon: 76631114

Notat

Nyt universitetshospital i Odense

To scenarier for etablering af grundlaget for udbud af totalrådgivningsopgaven

Med brev af 26. januar 2009 til regionerne udmeldte regeringen, efter drøftelse med Danske Regioner, foreløbigt tilsagn vedrørende de første 15 mia. kr. (fase 1) af kvalitetsfondens i alt 25 mia. kr. til ny sygehusstruktur. Med det foreløbige tilsagn anerkender staten, at der er grundlag for at etablere et helt nyt hospital i Odense til erstatning af det eksisterende Odense Universitetshospital. Det videre arbejde i relation til ekspertpanelet vedrørende sygehusinvesteringer beskrives i brev af 17. april 2009 til regionerne. Der skelnes mellem fase 1 og fase 2-projekter. I det følgende beskrives alene det videre forløb vedrørende fase 1-projekterne, som opførelsen af et nyt universitetshospital i Odense som nævnt hører til.

For Nyt OUH som fase 1-projekt er det med det foreløbige tilsagn fra ultimo januar forudsat, at Region Syddanmark på nuværende tidspunkt er i gang med den konkrete detailplanlægning af projektet under hensyntagen til de af regeringen fastlagte rammer og forudsætninger for projektet. Projektet skal indsendes til ekspertpanelet med henblik på panelets endelige indstilling til regeringen. Planlægningen af Nyt OUH og andre fase 1-projekter skal på det tidspunkt have nået en detaljeringsgrad, der muliggør, at regeringen har en væsentlig sikkerhed for, at projektet ligger inden for den udmeldte, fastlagte økonomiske ramme (ca. 6,3 mia. kr.), og at der foreligger et rimeligt grundlag til at foretage en risikovurdering af projektet. Mere konkret, så forudsættes der ved indsendelse af projektansøgningen en detaljeringsgrad omkring det niveau, der opnås i byggeprogramfasen, idet denne fase dog ikke behøver at være endeligt afsluttet.

Til at forestå planlægningen af Region Syddanmarks nye universitetshospital i Odense er der etableret en særlig projektorganisation, betegnet Projektorganisationen for Nyt OUH. Region Syddanmark har entereret med konsortiet bestående af Arkitektfirmaet C. F. Møller A/S og Ingeniørfirmaet Niras som bygherrerådgiver.

Med indeværende notat skitseres to scenarier for etablering af grundlaget for udbud af totalrådgivningsopgaven i relation til det nye universitetshospital i Region Syddanmark samt snitfladen over til processen for indsendelse af regionens projektansøgning til ekspertpanelet vedrørende sygehusinvesteringer. Afslutningsvis konkluderes, hvilket scenarie der synes mest hensigtsmæssigt herunder i forhold til indsendelse af projektansøgning til staten.

I den hidtidige planlægning af arbejdet med det nye universitetshospital har det været forudsat, at der kunne indsendes en projektansøgning til staten efter afholdelse af en projektkonkurrence til udpegning af den kommende totalrådgiver. Derfor har der i planlægningen været fokus på at gennemføre projektkonkurrencen så hurtigt som muligt. Ekspertpanelets udmeldinger angående formkrav (detaljeringsniveau svarende til byggeprogram) til projektansøgningen om endeligt tilsagn vedrørende etableringen af Nyt OUH blev drøftet på ekstraordinært møde den 4. maj 2009 i styregruppen for Nyt OUH.

På baggrund af drøftelserne blev bygherrerådgiver anmodet om at opstille en projekttidsplan i relation til de to alternativer

1. Forfølgelse af den hidtidige strategi for indsendelse af projektansøgningen, nemlig efter afholdt projektkonkurrence på baggrund af et aktivitetsbaseret byggeprogram til udpegning af totalrådgiver og alternativt
2. Der søges om endeligt tilsagn til Nyt OUH på baggrund af et aktivitetsbaseret byggeprogram udarbejdet før udbud af totalrådgivningsopgaven.

For de to modeller beskrives fællesnævnerne, samt hvor de adskiller sig fra hinanden, herunder i forhold til tidspunktet, hvor der kan foreligge en projektansøgning til staten, der opfylder formkravene som beskrevet i brev af 17. april 2009 til Region Syddanmark.

Fælles for de to alternativer

Udpegning af totalrådgiver forventes at finde sted på baggrund af en udbudt projektkonkurrence. I forhold til et traditionelt udbud af rådgivningsydelser efter reglerne om begrænset udbud, indebærer reglerne om projektkonkurrencer betydelige og væsentlige fordele for Region Syddanmark. Ved afholdelse af projektkonkurrencer opnås en langt større fleksibilitet ved fastlæggelse af de bedømmelseskriterier, der skal være gældende ved selve konkurrencen, ligesom reglerne endelig indebærer, at der efter projektkonkurrencen vil være adgang til at forhandle med vinderen af projektet. I den forbindelse er en væsentlig fordel ved reglerne om projektkonkurrencer, at Region Syddanmark, i det omfang der vil blive udpeget mere end én vinder, har mulighed for at forhandle med vinderne i forbindelse med gennemførelse af et såkaldt udbud efter forhandling, som finder sted efter projektkonkurrencens afslutning.

Ulemperne ved reglerne om projektkonkurrence er blandt andet, at konkurrencen afvikles anonymt. En bedømmelseskomité træffer afgørelse på grundlag af anonyme projekter. Dette indebærer, at der ikke i bedømmelseskriterierne vil kunne lægges vægt på tilbudsgivernes evne til samarbejde, herunder tilbudsgivernes konkrete projektorganisationer. Tilsvarende vil der ikke være mulighed for, at tilbudsgiverne kan præsentere deres tilbud. Disse forhold kan inddrages i det efterfølgende udbud efter forhandling, som finder sted, hvis der udpeges mere end én vinder. Dermed reduceres ulemperne væsentligt. Ved et udbud efter forhandling i forlængelse af projektkonkurrencen vil der være adgang til at forhandle alle aspekter i vinderens tilbud.

Hidtidig strategi for valg af totalrådgiver

Region Syddanmark har ved Projektorganisationen for Nyt OUH hidtil arbejdet efter en strategi frem til valg af totalrådgiver, hvor det er forudsat, at der på baggrund af et såkaldt hovedfunktionsprogram udbydes en projektkonkurrence efterfulgt af et udbud efter forhandling til valg af rådgiver.

Følges den hidtidige strategi, da udarbejdes et hovedfunktionsprogram for det nye universitetshospital af bygherrerådgiver i dialog med henholdsvis direktionen ved Odense Universitetshospital og regionens psykiatriske sygehusledelse i løbet af andet halvår af 2009, efterfulgt af projektkonkurrencen og udbud efter forhandling. Dette forløb afsluttes ultimo 2010 eller primo 2011. Efter indgåelse af kontrakt med den valgte totalrådgiver udarbejder denne et mere detaljeret byggeprogram frem til tredje kvartal 2011. På baggrund af dette vil Region Syddanmark kunne indsende en projektansøgning omkring fjerde kvartal 2011.

Alternativ strategi for planlægning frem til valg af totalrådgiver

Den fremtidige kliniske struktur på Nyt OUH er meget central i forbindelse med det arbejde, der skal foretages som led i forberedelserne til udbuddet af projektkonkurrencen i 2010. I et tæt samarbejde med de kliniske afdelinger og henholdsvis den somatiske og psykiatriske sygehusledelse fastlægges i regi af strategiudvalget for Nyt OUH hen over efteråret 2009 hovedtrækkene i den fremtidige kliniske hovedstruktur på det nye hospital. På den baggrund gennemfører bygherrerådgiver i andet halvår af 2009 i samarbejde med Projektorganisationen for Nyt OUH møder med afdelingsledelserne. Dette sker med henblik på kvalitetssikring af data vedrørende aktivitetsgrundlag, kapacitetsbehov og arealer. I samme proces udarbejder bygherrerådgiver et rumprogram for alle primærrum på afdelingerne, samt et samlet areal til støtte-/birum i hver afdeling. Resultatet bliver et såkaldt "aktivitetsbaseret byggeprogram". Dette arbejde vurderer bygherrerådgiver kan afsluttes inden sommerferien 2010, hvorefter projektansøgningen kan sendes til staten med henblik på endeligt tilsagn. Dermed ligger der flere opgaver forud for projektkonkurrencen sammenlignet med den hidtidige strategi, idet arbejdet med klinisk hovedstruktur og funktionaliteter suppleres med et mere detaljeret program ("aktivitetsbaseret byggeprogram"), som grundlag for ansøgningen til staten. I det aktivitetsbaserede byggeprogram vil den endelige dimensionering med hensyn til de forventede fremtidige aktiviteter, arealforbrug og økonomi være fastlagt i forhold til kliniske funktioner, sengeafsnit mv.

Ved denne strategi kommer totalrådgiver senere på banen, idet udbudsmaterialet til projektkonkurrencen udsendes efter, at der er indgivet projektansøgning til staten. Til gengæld må det forventes, at totalrådgivers arbejde med detailprogrammeringen er lettet, da det sker på et mere præcist grundlag som følge af forarbejdet forud for projektkonkurrencen.

Krav til projektansøgning til ekspertpanelet vedrørende sygehusinvesteringer

Som nævnt indledningsvis beskriver brev af 17. april 2009 fra ekspertpanelet til landets regioner blandt andet formkrav til de projektansøgninger, der skal sendes til panelet med henblik på endelig indstilling til regeringen vedrørende udmøntning af kvalitetsfonden.

For en række af de opstillede formkrav til en kommende projektansøgning til ekspertpanelet gør der sig særlige forhold gældende vedrørende det nye universitetshospital i Odense.

Til brevet fra ekspertpanelet hører bilag 1 "Planlægning af sygehusbyggeri", der indeholder en beskrivelse af en typisk planlægningsproces i overordnede faser.¹ Fasen "byggeprogram" indeholder blandt andet de to punkter

- Redegørelse for projektets principielle konstruktioner og installationer, og
- Forslag til udbuds- og entrepriseform.

Det bliver ikke muligt at få en beskrivelse af disse to forhold til at indgå i det aktivitetsbaserede byggeprogram, der kommer til at danne basis for Region Syddanmarks projektansøgning angående Nyt OUH. Ekspertpanelet forudsætter dog ikke noget endeligt byggeprogram ved indsendelse af ansøgningen.

Ekspertpanelets brev af 17. april 2009 er også ledsaget af en "Oversigt over elementer til ansøgning om endeligt tilsagn". Denne oversigt angiver de oplysninger og elementer, der skal indgå i regionernes projektansøgning. For en del af materialet vil der igen være enkelte begrænsninger i forhold til, hvad det bliver muligt at beskrive vedrørende Nyt OUH:

- Der ønskes blandt andet en **projektbeskrivelse**, der skal indeholde en beskrivelse af projektets visioner, mål og prioriteringer med hensyn til valg af organisationsmodeller, og herunder

---

¹ Faserne, der beskrives kort, er: Ideoplæg, programoplæg, byggeprogram, projektforslag, projektering og byggestart

en beskrivelse af eventuelle konsekvenser for bebyggelsesmønster og valgt strategi, når der skal arbejdes med fleksibilitet i byggeriet.

- I en projektbeskrivelse vedrørende Nyt OUH til ansøgningen bliver det ikke umiddelbart muligt at opfylde kravet om at beskrive konsekvenser for bebyggelsesmønster, samt hvordan der skal arbejdes med fleksibelt byggeri.
- Projektansøgningen skal indeholde en redegørelse for den konkrete strategi for sikringen af **fleksibilitet i byggeriet**, dvs. ændringer i bygningsindretning, ændringer i anvendelse og udbygning/formindskelse.
  - I en ansøgning vedrørende Nyt OUH vil der alene kunne redegøres for, hvad regionen efterspørger inden for dette felt i udbudsmaterialet til projektkonkurrencen.

Sammenfattende kan det konstateres, at på nær enkelte undtagelser kan formkravene opfyldes i forbindelse med formulering af projektansøgningen til ekspertpanelet vedrørende Nyt OUH.

Der er en særlig udfordring i forbindelse med, at projektansøgningen skal indeholde en risikovurdering udarbejdet af en ekstern part, eller attesteret af en uvildig controllingenhed. Vurderingen skal omfatte risiko i forhold til tid og økonomi, og projektøkonomien skal være inklusive anslået risiko. Den nævnte eksterne part kan eventuelt være regionens revisionsselskab. Væsentlige dele af risikovurderingen kan dog ikke gennemføres, da totalrådgiver ikke vil være kendt på det tidspunkt, regionen sender sin projektansøgning vedrørende Nyt OUH.

Sammenligning og indstilling

I relation til det videre forløb efter indsendelse af projektansøgningen vurderes der ikke at være væsentlige forskelle i de to ovennævnte samlede forløb frem til afslutning og aflevering af byggeriet. Indsendelse af projektansøgning vil dog ved den alternative model kunne ske væsentligt tidligere end planlagt, nemlig i sommeren 2010 mod ultimo 2011.

I forbindelse med udbuddet af totalrådgivningen vil den kreative proces for de bydende firmaer/konsortier være lige udfordrende uanset om det sker på baggrund af et hovedfunktionsprogram som hidtil forudsat eller et såkaldt aktivitetsbaseret byggeprogram. Kreativiteten begrænses alene ved en detaljeret planlægning af funktionaliteter, placering og logistik, og det er ikke en del af et aktivitetsbaseret byggeprogram.

Vedrørende aftaleforhold vil der ved at følge den oprindelige strategi være indgået en forpligtende aftale mellem regionen og en totalrådgiver, inden der foreligger endeligt tilsagn om bevilling til Nyt OUH fra staten. Det må også forventes, at der udestår en række projektafklaringer, der kan føre til ændringer i de arealmæssige forudsætninger og kan komme til at få betydning for de aftalemæssige forhold.

Ved den alternative strategi vil det endelige tilsagn om byggesum og bevilling foreligge under projektkonkurrencens forløb. Dermed vil der være et økonomisk mere sikkert grundlag forud for udbuddet samt for at indgå kontrakt med totalrådgiveren.

På baggrund af ovenstående gennemgang synes det mest hensigtsmæssigt, at den hidtidige strategi frem mod valg af totalrådgiver fraviges, og at alternativet følges. Dermed kan der indsendes en projektansøgning til staten i sommeren 2010. Som grundlag for projektansøgningen udarbejdes et såkaldt aktivitetsbaseret byggeprogram, der opfylder formkravene beskrevet af ekspertpanelet. Det aktivitetsbaserede byggeprogram kan samtidig danne grundlag for udbud af projektkonkurrencen og det efterfølgende udbud efter forhandling med henblik på tildeling af totalrådgivningen ved Nyt OUH.

Kommende sager til politisk behandling

I Projektorganisationen for Nyt OUH planlægges foreløbig med følgende sager til behandling i regionsrådet inden for det kommende år:

Regionsrådets møde i august 2009:

Nyt universitetshospital i Odense – økonomi 2009

I samarbejde med bygherrerådgiver har Projektorganisationen for Nyt OUH vurderet de planlagte aktiviteter i 2009 med tilhørende økonomi i relation til forberedelsen af det nye universitetshospital i Odense.

Regionsrådets møde i oktober 2009:

Nyt universitetshospital i Odense – køb af grund

Sagen fremlægges med henblik på politisk godkendelse af køb af grund til opførelse af Nyt OUH.

Nyt universitetshospital i Odense – diverse vedrørende projektkonkurrence

Sagen forventes at omhandle

- Valg af udbudsform
- Beskrivelse af udbudsproces/gennemførelse af udbud
- Konkurrenceperiodens længde
- Tilbudsvederlag (honorering af deltagere)
- Sammensætning af bedømmelseskomité og rolle for komitéen
- Rammer for bedømmelseskriterier og tildelingskriterier
- Udvælgelseskriterier (endelige)
- Relationer til Syddansk Universitet i forbindelse med udbud af totalrådgivning

Regionsrådets møde i marts eller april 2010:

Nyt universitetshospital i Odense– Godkendelse af prækvalifikation til opgaven som totalrådgiver

Sagen forventes at omhandle

- Beskrivelse af indkomne tilbud
- Indstilling vedrørende prækvalifikation

Vedrørende prækvalifikation: Udbudsbekendtgørelse og dermed igangsætning af udbudsproceduren forventes påbegyndt ultimo 2009, således at der ved regionsrådsmøde i marts eller senest april 2010 kan foreligge indstilling om udvælgelse af tilbudsgivere med forventet start af projektkonkurrenceperioden ved udsendelse af udbudsmateriale/konkurrencegrundlag umiddelbart før sommerferien 2010.

Nyt universitetshospital i Odense – Godkendelse af aktivitetsbaseret byggeprogram

Sagen forventes at omhandle

- Hovedfunktionsprogram
- Oplæg til udbudsgrundlag i øvrigt
- Vision og koncepter

Regionsrådets møde i juni 2010:

Nyt universitetshospital i Odense – udbudsmaterialet for projektkonkurrence

Sagen forventes at omhandle

- På baggrund af konklusioner på møde i regionsrådet i marts/april 2010 fremlægges sag med henblik på godkendelse af endeligt udbudsmateriale/-grundlag for projektkonkurrencen
- Endelige tildelingskriterier

Nyt universitetshospital i Odense – projektansøgning til ekspertpanelet

Sagen forventes at omhandle

- Den samlede projektansøgning til ekspertpanelet/finansministeriet med henblik på endeligt til-sagn vedrørende byggesum for Nyt OUH